

Bilag til punkt 3.

Kattegatforbindelsen - kattegatkomité.

- Kommissorium for kattegatkomitéen
- Medlemmer af kattegatkomitéen
- Pjece om Kattegatforbindelsen
- Statements for en fast Kattegatforbindelse

Udvalget for kollektiv trafik
og det regionale rutenet

Møde den 3. december 2008

Bilag pkt. 3

1. Indledning

Med henblik på etablering af en fast forbindelse over Kattegat nedsættes en Kattegatkomité.

Komitéen er stiftet på initiativ af Region Midtjylland, Kommunekontaktrådet i Region Midtjylland og Århus Kommune.

Kattegatkomitéen nedsættes for en toårig periode gældende fra 7. oktober 2008. Behovet for en fortsættelse af komitéens arbejde vurderes herefter.

2. Baggrund

Visionen er et sammenhængende Danmark, hvor landets store vækst- og videnscentre kædes sammen til én dansk metropol i europæisk målestok. Grundlaget herfor skal være en fast Kattegatforbindelse til biler og hurtigtog mellem landets store centre.

En fast Kattegatforbindelse vil være en vigtig brik i udbygningen af et moderne og kreativt service- og vidensamfund, der kan udløse ny dynamik, vækst og muligheder for et bedre liv i hele Danmark. Der kan skabes et nyt kraftcenter, der vil kunne markere sig som et attraktivt nordeuropæisk vækstområde, hvor der som ringe i vandet vil opstå nye muligheder for vækst og udvikling i alle regioner i Danmark.

Siden foråret 2007 har der i Danmark været en debat om etablering af en fast Kattegatforbindelse. Der har fra brede kredse i samfundet været fremført stærke argumenter for etableringen. Argumenterne vil fremstå endnu stærkere, hvis kræfterne forenes. Derfor etableres der en Kattegatkomité.

3. Formål

Kattegatkomitéen er en sammenslutning af politikere og af interesser i det private erhvervsliv, organisationer, vidensinstitutioner mv., der alle arbejder for en beslutning om anlæg af en fast forbin-

delse til hurtigtog og biler over Kattegat mellem Jylland og Sjælland.

Kattegatkomitéens formål er, at:

- Synliggøre, udbrede og videreudvikle visionen om et nyt sammenhængende Danmark.
- Påvirke folketinget til at igangsætte en tilbundsgående analyse/undersøgelse af en fast Kattegatforbindelse
- Arbejde for en bred politisk beslutning om en fast Kattegatforbindelse.

4. Opgaver

Kattegatkomitéen skal konkret:

- Arbejde for, at en fast Kattegatforbindelse vedblivende er på den politiske dagsorden.
- Sikre bred landsdækkende opbakning til en fast Kattegatforbindelse blandt alle relevante aktører, organisationer, myndigheder, institutioner og blandt borgerne.
- Sikre opbakning blandt og dialog med partierne på Christiansborg for en bred politisk beslutning om gennemførelse af en fast Kattegatforbindelse.
- Skabe fremtidsbilleder om et sammenhængende Danmark for fx arbejdsmarkedet, erhvervsudviklingen, miljøet, videnmiljøet, kollektiv trafik m.v.
- Belyse en fast Kattegatforbindelses bidrag til national sammenhængskraft ved at se nærmere på de national- og regionaløkonomiske virkninger og konsekvenser.
- Afholde en række offentlige arrangementer, møder og events.
- Udgive nyhedsbreve

5. Organisation

Kattegatkomitéen består af ca. 20 personer.

Komitéen sammensættes af repræsentanter fra organisationer, erhvervsliv, universiteter, uddannelsesinstitutioner og politikere.

Medlemmer udpeges for en toårig periode med mulighed for genudpegning, hvis komitéens arbejde fortsættes.

Udover komitéen kan interesserede melde sig til Kattegatkomitéens arbejde – og bliver således ambassadører for et sammenhængende Danmark og en fast Kattegatforbindelse.

Komitéen mødes halvårligt eller efter behov. Møderne i Komitéen ledes af stifterne efter nærmere aftale.

Faste punkter på dagsorden er:

- Den politiske proces
- Mulige tiltag til fremme af den politiske proces
- Status på igangværende initiativer

Der etableres sekretariatsbetjening i tilknytning til komitéen. Sekretariatsbetjening varetages af Region Midtjylland, KKR Midtjylland og Århus Kommune efter nærmere aftale.

Sekretariat har til hovedopgave at:

- Forberede og følge op på komitéens arbejde og beslutninger.
- Udarbejde nyhedsbreve, pressemateriale, artikler m.v.

Sekretariatet etablerer en hjemmeside som kommunikations- og informationsplatform – www.kattegatforbindelse.dk eller www.kattegatkomite.dk.

Kattegatkomité

Et sammenhængende Danmark

Vision for etablering af en fast Kattegatforbindelse

Kommissorium for Kattegatkomitéen

Medlemmer af Kattegatkomitéen

Anders G. Christensen	Borgmester / Formand	Kommunekontaktrådet i Region Midtjylland
Bent Hansen	Regionsrådsformand	Region Midtjylland
Bjarne Ravn Sørensen	Direktør	Vestas Control Systems A/S
Egon Pleidrup Poulsen	Borgmester / Formand	Kommunekontaktrådet i Region Nordjylland
Frank Bennetzen	Direktør	Dansk Landbrugsrådgivning
Harald Børsting	Formand	Landsorganisationen i Danmark
Heine Bach	Direktør	Nordea Bank Danmark
Jesper Lund	Partner	PricewaterhouseCoopers
Katia K. Østergaard	Direktør	Dansk Erhverv
Kurt Larsen	Formand	DSV A/S
Lars Larsen	Direktør	Jysk A/S
Lauritz B. Holm-Nielsen	Rektor	Aarhus Universitet
Michael Christiansen	Adm. direktør	Fakta A/S
Michael Holm	Adm. direktør	Systematic Software Engineering A/S
Nicolai Wammen	Borgmester	Århus Kommune
Niels Laurits Thygesen	Direktør	Thygesen Textile Group A/S
Ole Arenfeldt Jensen	Adm. direktør	Wavin
Peter B. Jepsen	HR- og organisationsdir.	Danske Fragtmænd A/S
Peter Kjær	Direktør	Schouw og Co A/S, formand Erhverv Århus
Poul Arne Jensen	Direktør	DI - Skive/Viborg afdeling
Søren Peter Kjeldahl	Adm. direktør	Brdr. Kjeldahl Transport I/S
Thorkil Andersen	Direktør	Frode Laursen A/S
Uffe Jacobsen	Trafikøkonom	
Ulla Astman	Regionsrådsformand	Region Nordjylland

Kattegatkomitéen

Den 7. oktober 2008 blev Kattegatkomitéen stiftet. Komitéen består af repræsentanter for erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner, organisationer og politikere mv., der alle arbejder for en beslutning om anlæg af en fast forbindelse til hurtigtog og biler over Kattegat mellem Jylland og Sjælland.

Kattegatkomitéens formål er, at:

- Synliggøre, udbrede og videreudvikle visionen om et nyt sammenhængende Danmark.
- Påvirke Folketinget til at igangsætte en tilbundsgående analyse/undersøgelse af en fast Kattegatforbindelse.
- Arbejde for en bred politisk beslutning om en fast Kattegatforbindelse.

Komitéen er stiftet på initiativ af Region Midtjylland, Kommunekontaktrådet i Region Midtjylland og Århus Kommune.

Medlemmer af Kattegatkomitéen er pt. (20. november 2008):

Anders G. Christensen	Borgmester / Formand	Kommunekontaktrådet i Region Midtjylland
Bent Hansen	Regionsrådsformand	Region Midtjylland
Bjarne Ravn Sørensen	Direktør	Vestas Control Systems A/S
Egon Pleidrup Poulsen	Borgmester / Formand	Kommunekontaktrådet i Region Nordjylland
Frank Bennetzen	Direktør	Dansk Landbrugsrådgivning
Harald Børsting	Formand	Landsorganisationen i Danmark
Heine Bach	Direktør	Nordea Bank Danmark
Jesper Lund	Partner	PricewaterhouseCoopers
Katia K. Østergaard	Direktør	Dansk Erhverv
Kurt Larsen	Formand	DSV A/S
Lars Larsen	Direktør	Jysk A/S
Lauritz B. Holm-Nielsen	Rektor	Aarhus Universitet
Michael Christiansen	Adm. direktør	Fakta A/S
Michael Holm	Adm. direktør	Systematic Software Engineering A/S
Nicolai Wammen	Borgmester	Århus Kommune
Niels Laurits Thygesen	Direktør	Thygesen Textile Group A/S
Ole Arenfeldt Jensen	Adm. direktør	Wavin
Peter B. Jepsen	HR- og organisationsdir.	Danske Fragtmænd A/S
Peter Kjær	Direktør	Schouw og Co A/S, formand Erhverv Århus
Poul Arne Jensen	Direktør	DI - Skive/Viborg afdeling
Søren Peter Kjeldahl	Adm. direktør	Brdr. Kjeldahl Transport I/S
Thorkil Andersen	Direktør	Frode Laursen A/S
Uffe Jacobsen	Trafikøkonom	
Ulla Astman	Regionsrådsformand	Region Nordjylland

Forud for stiftelsen af Kattegatkomitéen havde Region Midtjylland bedt Rambøll Management om at udarbejde en redegørelse om, hvilken betydning det vil få for Danmark, hvis landets vækst- og videnscentre bindes sammen med en fast Kattegatforbindelse. På de foregående sider er opstillet argumenter for en fast Kattegatforbindelse, som i hovedsagen er baseret på rapporten udarbejdet af Rambøll.

En fast Kattegatforbindelse – betydningen for det danske samfund

Fra det store H til en ny struktur for det overordnede vejnet

Det store H

Den fremtidige infrastruktur

Nytænkning af Danmarkskortet

- "Det store H" har i mange år været en tilfredsstillende løsning på intern transport i Danmark, men har især passet til industrisamfundet og eksport ud af landet.
- I dag skal "Det store H" suppleres med en ringforbindelse, der knytter landets største centre sammen, og som passer til videnssamfundet i det 21. århundrede, hvor højt specialiserede medarbejdere mødes på tværs af landet.
- Hele landet, herunder togforbindelser fra landets øvrige større byer Aalborg, Viborg, Herning, Esbjerg og Sønderborg, vil let kunne kobles op på en ringforbindelse, som hermed vil give fordele for hele landet.
- En sammenhængende metropol vil give Danmark større tyngde i Europa og give positiv effekt for hele landet.

Kattegatforbindelse vil udsætte andre investeringer

- Uden Kattegatforbindelse kan imødeses store investeringer på strækningen mellem Århus over Odense til København.
- Udvidelser af Storebæltsbroen, Lillebæltsbroen og Vejlefyordbroen kan undgås.
- Nødvendige og planlagte investeringer i det store H i de kommende år må naturligvis gennemføres.

Kattegatforbindelsen – vækst og udvikling

En fast forbindelse over Kattegat vil muliggøre et sammenhængende Danmark

- Direkte sammenkobling af landets største byer og videntcentre og dermed en form for vækstdriver for hele landet.
- Ét stort sammenhængende arbejdsmarked med stort udbud af specialiseret arbejdskraft.
- Kortere afstande på tværs af landet giver større markedsgrundlag for virksomheder og institutioner, også inden for oplevelsesøkonomien. Samtidig vil Nordvestsjælland få helt nye udviklingsmuligheder.

København bliver større og får øget international konkurrenceevne

- Får et større arbejdskraftopland og en kraftig udvidelse af sit markedsopland.
- Øget interaktion og videnudvexling til gavn for erhvervslivets konkurrence i hele landet.
- Underlag for at København kan blive en metropol i international sammenhæng, når resten af landet kommer tættere på.
- Københavns Lufthavn vil med større opland kunne bevare og udbygge sin position som en lufthavn med direkte forbindelser til de vigtigste destinationer i verden.
- Vil give to hovedveje ind og ud af København, fordi alle øst-vest trafikanter i bil ikke skal over Køge, og i tog ikke over Ringsted.

Bedre adgang til specialiseret arbejdskraft

- Forbinder to markante uddannelsesbyer med mange højtuddannede.
- Øgede vækstmuligheder i videnvirksomhederne på begge sider af Kattegat.

Øget opland for kulturoplevelser og sport

- Væsentlig forøgelse af oplandet for en række nationale kulturinstitutioner og oplevelsestilbud.
- Inddrage sportsfaciliteter på begge sider af Kattegat i ansøgninger om at få større internationale sportsbegivenheder til Danmark.

Hvad betyder en fast Kattegatforbindelse for miljøet?

- Kattegatforbindelsen vil give en markant CO₂-besparelse, fordi køreafstanden for en stor del af landets befolkning bliver væsentlig kortere. Ligeledes vil omlægning fra færge og fly til tog og bil bidrage til en CO₂-besparelse.
- Den kollektive trafik vil blive styrket, højhastighedstog over Kattegat vil give den kollektive trafik en klar konkurrencefordel til gavn for miljøet.
- Undgår en meget stor udvidelse af vej- og broanlæg fra Århus over Trekantområdet, Fyn og Sjælland til København og de konsekvenser, det medfører for befolkningen i en række større byer med hensyn til støj, forurening og visuel påvirkning.

Kattegatforbindelsens økonomiske bæredygtighed

Drifts- og anlægsøkonomi

Rambølls rapport indeholder ikke selvstændige beregninger for anlægsinvesteringerne, men baserer sig på de tal, som Niras har regnet sig frem til i deres rapport for Transportministeriet.

De to rapporter adskiller sig ved, at der i Rambølls rapport er opstillet forskellige følsomhedsanalyser, hvor de variable er årlig trafikvækst, trafikspring, åbningsår og tilbagebetalingstid. Endelig er der for alle scenarier set på økonomien både med og uden landanlæg.

Yderligere følsomhedsanalyser viser, at der vil være driftsøkonomisk balance for en fast Kattegatforbindelse, hvis der regnes med åbning i 2025, en årlig trafikvækst på 2,2 % og et trafikspring på 24 %.

Driftsøkonomiske konsekvensberegninger ved forskellige sæt af forudsætninger. Nuværdier, opgjort primo åbningsåret.

	Transportministeriets beregning: 1,5 % vækst, 15,2 % trafikspring, åbning 2020	2,2 % vækst, 40 % trafikspring, åbning 2025	3,8 % vækst, 40 % trafikspring, åbning 2025	2,2 % vækst, 40 % trafikspring, åbning 2030
Anlægsudgift	-112,1	-112,1	-112,1	-112,1
Drift, vedligehold, reinvestering	-29,0	-29,0	-29,0	-29,0
Provenu fra vejtrafik	77,2	125,1	210	139,5
Betaling fra bane	15,2	15,2	15,2	15,2
Restværdi efter 30 år	14,3	14,3	14,3	14,3
Netto nuværdi	-34,4	13,5	98,4	27,9
Heraf landanlæg (investering og drift)	-26,8	-26,8	-26,8	-26,8
Nuværdi ekskl. landanlæg	-7,6	40,3	125,2	54,7

Samfundsøkonomi

Rambølls rapport indeholder et overslag over de samfundsøkonomiske konsekvenser. Dette overslag baserer sig på de vækstforudsætninger, der er brugt i Niras' rapport, nemlig en årlig trafikvækst på 1,5 % og et trafikspring i åbningsåret på 15 %. Selv ved disse beskedne forudsætninger ser det ud til, at en fast Kattegatforbindelse vil være samfundsøkonomisk attraktiv.

Men det er påkrævet, at der igangsættes en langt mere tilbunds gående samfundsøkonomisk analyse.

Statements for en fast Kattegatforbindelse

1. Nytænkning af Danmarkskortet

- a. "Det store H" har i mange år været en tilfredsstillende løsning på intern transport i Danmark, men har især passet til industrisamfundet og eksport ud af landet.
- b. I dag skal "Det store H" suppleres med en ringforbindelse, der knytter landets største centre sammen, og som passer til videnssamfundet i det 21. århundrede, hvor højt specialiserede medarbejdere mødes på tværs af landet.
- c. Hele landet, herunder togforbindelser fra landets øvrige større byer Aalborg, Viborg, Herning, Esbjerg og Sønderborg, vil let kunne kobles op på en ringforbindelse, som hermed vil give fordele for hele landet.
- d. Et sammenhængende center vil give Danmark større tyngde i Europa og give positiv effekt for hele landet.

2. En god forretning

- a. Driftsøkonomisk rentabel selv ved beskedne forudsætninger om trafiktal m.v.
- b. Samfundsøkonomisk en rigtig god forretning.
- c. Udgifterne til infrastruktur kommer under alle omstændigheder. De investeringer, der er planlagt til at komme inden for de næste 10-15 år vil naturligvis skulle gennemføres. Men hvis Kattegatforbindelsen bygges, vil det kunne udskyde behovet for yderligere investeringer i den nuværende motorvej mellem Århus og København inkl. nye broforbindelser (Vejlefjord, Lillebælt og Storebælt).

3. Et sammenhængende Danmark

- a. Direkte sammenkobling af landets største byer og videntcentre og dermed en vækstdriver for hele landet.
- b. Ét stort sammenhængende arbejdsmarked med stort udbud af specialiseret arbejdskraft.
- c. Kortere afstande på tværs af landet giver større markedsgrundlag for virksomheder, institutioner og arrangementer.

4. København bliver større – Danmark som én vækstregion

- a. Underlag for at København kan blive en metropol i international sammenhæng, når resten af landet kommer tættere på (vil have svært ved at klare sig alene i international konkurrence).
- b. Københavns Lufthavn vil med større opland kunne bevare og udbygge sin position som en lufthavn med direkte forbindelser til de vigtigste destinationer i verden.
- c. Vil give to hovedveje ind og ud af København, fordi alle øst-vest trafikanter i bil ikke skal over Køge.
- d. København bliver et reelt vækstlokomotiv for hele Danmark.

5. Også vækst i resten af landet

- a. Vestsjælland er et potentielt stort vækstområde, som vil få let adgang til både København og Østjylland.
- b. Muligheden for vækst i Aalborg, Århus og det østjyske bybånd vil blive yderligere forstærket.
- c. Nord- og Midtjylland vil få betydelig lettere adgang til Hovedstadsområdet, og dermed bedre vækstmuligheder.
- d. Sønderjylland og Fyn vil fortsat have en effektiv øst-vest forbindelse.

6. En fordel for miljøet

- a. Mærkbar reduktion i udledningen af CO₂ fra trafikken, fordi omlægning fra færge og fly til tog og bil (sammen med en meget kortere afstand) vil give store CO₂ besparelser.
- b. Hurtigtog over Kattegat vil give den kollektive trafik en klar konkurrencefordel til gavn for miljøet.
- c. Kvanteforsparelse i tid for rejser mellem landets største byer: Med højhastighedstog 1 time mellem Århus og København og 1½ time mellem Aalborg og København.

7. Hvad foreslår Kattegatkomitéen som det første?

- a. At regeringen i sin kommende investeringsplan for infrastruktur afsætter penge til at gennemføre en tilbundsående analyse af en fast Kattegatforbindelse.
- b. At få undersøgt specifikt, hvad en fast Kattegatforbindelse til biler og hurtigtog og en ringforbindelse til hurtigtog vil betyde for såvel Københavnsområdet som landets yderområder.
- c. At få testet visionen med ringforbindelsen for passagertog, herunder hvilke muligheder det giver for øst-vest trafikken i Danmark.